

KWARTALNIK
WYDANIE I/2025

PORADNIK PRAWNY

POWIAT KRASNOSTAWSKI

ULGA REHABILITACYJNA

W poradniku omówiono zagadnienia związane z ulgami podatkowymi dla osób niepełnosprawnych. Dowiesz się między innymi:

- dla kogo jest ulga
- kiedy przysługuje ulga
- jakie wydatki można odliczyć
- jak obliczyć ulgę
- jak udokumentować prawo do ulgi
- jakie zeznanie złożyć

WWW.POMOCPRAWNA.OIC.LUBLIN.PL
WWW.OIC.LUBLIN.PL
WWW.KRASNOSTAW-POWIAT.PL

Spis treści

str. 03

Ulga rehabilitacyjna – kogo dotyczy i kiedy przysługuje

Dorota Ulikowska

str. 07

Ulga rehabilitacyjna – rodzaje wydatków do odliczenia

Dorota Ulikowska

str. 10

Ulga rehabilitacyjna – udokumentowanie wydatków

Dorota Ulikowska

Ulga rehabilitacyjna – kogo dotyczy i kiedy przysługuje

Dorota Ulikowska

Jedną z ulg, z której mogą skorzystać podatnicy i którą mogą odliczyć w podatkowym zeznaniu rocznym jest ulga rehabilitacyjna. Z ulgi tej może skorzystać podatnik będący osobą niepełnosprawną, a także podatnik, który ma na utrzymaniu osobę niepełnosprawną, jeżeli osoba ta jako uprawniona poniosła wydatki na rehabilitację lub wydatki związane z ułatwieniem wykonywania czynności życiowych osoby niepełnosprawnej.

Kogo dotyczy ulga

Ulga rehabilitacyjna jest ulgą podatkową, z której może skorzystać:

- osoba niepełnosprawna
- osobą, która ma na utrzymaniu osobę niepełnosprawną oraz poniosła wydatki na rehabilitację lub poniosła wydatki związane z ułatwieniem wykonywania czynności życiowych.

Osoba niepełnosprawna a ulga rehabilitacyjna

Sytuacją typową jest, gdy wydatek ponosi sama osoba niepełnosprawna i wówczas jako podatnik odlicza w swoim zeznaniu rocznym ulgę rehabilitacyjną.

Osoba niepełnosprawna to osoba, która posiada:

- orzeczenie o niepełnosprawności lub należy do I, II lub III grupy inwalidzkiej
- rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, szkoleniową lub socjalną
- orzeczenie o niepełnosprawności, wydane dla osoby, która nie ukończyła 16. roku życia

Warto przypomnieć, że w 1998 r. zmienił się sposób orzecznictwa o niepełnosprawności i niezdolności do wykonywania pracy. Grupy inwalidzkie zostały zamienione na stopnie niepełnosprawności. Osoby z przyznaną grupą inwalidzką nadal zachowują wszystkie związane z tym przywileje. Zależą one oczywiście od rodzaju grupy:

I grupa inwalidztwa

– stopień niepełnosprawności znaczny

Osoba z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolna do pracy albo zdolna do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagająca, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. *Pamiętaj! Za naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokajanie bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację.*

II grupa inwalidztwa

– stopień niepełnosprawności umiarkowany

Osoba z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolna do pracy albo zdolna do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagająca czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

III grupa inwalidztwa

- stopień niepełnosprawności lekki

Osoba o naruszonej sprawności organizmu, powodująca w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (dalej jako UFUS) warunkiem odliczenia wydatków na cele rehabilitacyjne lub ułatwienie wykonywania czynności życiowych jest posiadanie przez osobę, której dotyczy wydatek:

- **orzeczenia lekarza orzecznika ZUS** o całkowitej niezdolności do pracy (art. 12 ust. 2 UFUS) i niezdolności do samodzielnej egzystencji (art. 13 ust. 5 UFUS) – które traktowane są na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności
- **orzeczenia lekarza orzecznika ZUS** o niezdolności do samodzielnej egzystencji (art. 13 ust. 5 UFUS) – które jest traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności
- **orzeczenia lekarza orzecznika ZUS** o całkowitej niezdolności do pracy (art. 12 ust. 2 UFUS) – które jest traktowane na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności

- **orzeczenia lekarza orzecznika ZUS o częściowej niezdolności do pracy** (art. 12 ust. 3 UFUS) oraz celowości przekwalifikowania (art. 119 ust. 2 i 3 UFUS) – które jest traktowane na równi z orzeczeniem o lekkim stopniu niepełnosprawności
- **decyzji przyznającej rentę z tytułu całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy**, przy czym renta z tytułu niezdolności do pracy jest świadczeniem przysługującym osobie ubezpieczonej, która spełniła łącznie poniższe warunki:
 1. jest niezdolna do pracy, czyli całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. *Niezdolność do pracy stwierdza orzeczeniem lekarz orzecznik ZUS*
 2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, a jego długość uzależniona jest od wieku ubezpieczonego, w którym niezdolność powstaje
 3. niezdolność do pracy powstała w okresach składkowych i nieskładkowych albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów

WAŻNE

Warunkiem odliczenia wydatków na cele rehabilitacyjne lub ułatwienie wykonywania czynności życiowych jest posiadanie przez osobę, której dotyczy wydatek, orzeczenia o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności: znacznego, umiarkowanego lub lekkiego

Opiekun osoby niepełnosprawnej

Z odliczenia w ramach ulgi rehabilitacyjnej skorzystać może również podatnik, na którego utrzymaniu pozostają osoby niepełnosprawne jako osoby zależne, jeżeli dochody tych osób niepełnosprawnych nie przekraczają dwunastokrotności kwoty renty socjalnej określonej w ustawie o rencie socjalnej w wysokości obowiązującej w grudniu roku podatkowego.

Do osób niepełnosprawnych będących na utrzymaniu płatnika należą:

- małżonek
- zstępni (dzieci, wnuki itd.)
- wstępni (rodzice, dziadkowie itd.)
- pasierb / pasierbica
- zięć / synowa
- rodzeństwo
- ojczym / macocha
- teściowie
- dziecko obce przyjęte na wychowanie przez podatnika lub jego małżonka

Kiedy ulga przysługuje

Uprawniony podatnik może skorzystać z ulgi, jeżeli ma dokument, który stwierdza poniesienie owych wydatków, a także co najmniej jeden z poniższych dokumentów:

- orzeczenie o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności, określonych w odrębnych przepisach
- decyzję, która przyznaje rentę z tytułu całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy, rentę szkoleniową lub rentę socjalną
- orzeczenie o niepełnosprawności osoby, która nie ukończyła 16 roku życia, wydane na podstawie odrębnych przepisów
- orzeczenie o niepełnosprawności, wydane przez właściwy organ na podstawie odrębnych przepisów, które obowiązywały do 31 sierpnia 1997 roku

Kwota limitu dochodu

Z ulgi może też skorzystać podatnik, jeśli ma **na utrzymaniu osobę niepełnosprawną**. Roczne dochody osoby niepełnosprawnej nie mogą w roku 2024 przekroczyć kwoty 21.371,52 zł.

Do rocznych dochodów osoby niepełnosprawnej nie zalicza się:

- **alimentów na rzecz dzieci**, gdy dotyczy samotnego rodzica lub opiekuna prawnego (zob. art. 6 ust. 4c ustawy PIT), chyba że dziecko uzyskało w roku podatkowym dochody (z wyjątkiem renty rodzinnej) podlegające opodatkowaniu lub przychody przekraczające w roku podatkowym 12-krotność renty socjalnej (zob. art. 6 ust. 4e ustawy PIT)
- **świadczenia uzupełniającego** dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji
- **dodatku energetycznego** (art. 5c ustawy Prawo energetyczne)
- **dodatku osłonowego** (art. 2 ust. 1 ustawy o dodatku osłonowym)
- **dodatku węglowego** (art. 2 ust. 1 ustawy o dodatku węglowym)

- **dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła** oraz dodatku dla niektórych podmiotów niebędących gospodarstwami domowymi z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła (art. 1 pkt 2 i 3 ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku)
- **dodatku elektrycznego** (art. 27 ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej)
- **refundacji kwoty odpowiadającej podatkowi VAT** (art. 18 ustawy o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu)
- **bonu energetycznego** (art. 2 ustawy o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego),
- **zasiłku pielęgnacyjnego**
- **dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów** oraz kolejnego dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów.

WAŻNE

W przypadku, gdy oboje rodzice łożą na utrzymanie niepełnosprawnego dziecka (bez względu na to, czy pozostają w związku małżeńskim, czy też nie), każdemu z nich przysługuje prawo do ulgi rehabilitacyjnej w wysokości faktycznie poniesionego przez siebie wydatku. W przypadku wydatków ograniczonych limitem kwotowym każdemu z rodziców przysługuje odrębny (własny) limit.

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1631)
- Ustawa z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2194)
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 266)
- Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 953)
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1207)
- Ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1509)
- Ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1288)
- Ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 204)
- Ustawa z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 859)

Ulga rehabilitacyjna – rodzaje wydatków do odliczenia

Dorota Ulikowska

Ulga rehabilitacyjna jest odliczeniem w rocznym rozliczeniu podatkowym. Uprawniony podatnik, będący osobą niepełnosprawną lub na którego utrzymaniu pozostają osoby niepełnosprawne, ma prawo odliczyć od uzyskanych dochodów kwoty poniesionych przez niego wydatków przeznaczonych na cele rehabilitacyjne, a także inne cele służące ułatwieniu wykonywania czynności życiowych osoby z niepełnosprawnością. Wydatki, które podatnik może odliczyć od dochodu są różnorodne, występują jako limitowane lub Nielimitowane oraz są wymienione w przepisach ustawy o podatku dochodowym osób fizycznych. Lista tych wydatków jest zamknięta. W jej ramach odliczyć można nie tylko wydatki na zakup samochodu czy materiałów niezbędnych dla osób niepełnosprawnych, lecz także wydatki poniesione w 2024 roku na zakup leków.

Przeznaczenie wydatków z ulgi rehabilitacyjnej

W ramach ulgi rehabilitacyjnej odliczeniu podlegają tylko te wydatki, które zostały wymienione w art. 26 ust. 1 pkt 6 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej jako: UPIT) jako wydatki poniesione na cele rehabilitacyjne oraz wydatki związane z ułatwieniem wykonywania czynności życiowych, a więc poniesione w 2024 roku wydatki związane z leczeniem i rehabilitacją. Ostateczna kwota odliczenia uzależniona jest w szczególności od rodzaju wydatku jakie posiada do odliczenia osoba niepełnosprawna (opiekun tej osoby).

Ustawa o PIT wyróżnia dwa rodzaje wydatków odliczanych w ramach ulgi rehabilitacyjnej. Są to:

- Wydatki Nielimitowane – w ich przypadku możliwe jest odliczenie całej kwoty poniesionego wydatku
- Wydatki Limitowane – w ich przypadku możliwe jest odliczenie kwoty, która uwzględnia „górny” lub „dolny” limit kwotowy. Podatnik odliczy poniesione wydatki tylko do określonej kwoty limitu. Wydatki, które kwotę tę będą przewyższały nie będą podlegały odliczeniu w PIT.

Wydatki Nielimitowane

W ramach ulgi rehabilitacyjnej, zgodnie z art. 26 ust. 7a UPIT, podatnik może odliczyć w swojej deklaracji PIT związane z leczeniem i rehabilitacją następujące wydatki Nielimitowane:

RODZAJ WYDATKÓW	PRZEZNACZENIE / UWAGI
Adaptacja oraz wyposażenie mieszkań i budynków mieszkalnych	Stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności
Przystosowanie pojazdów mechanicznych	Dla potrzeb osób niepełnosprawnych
Zakup, naprawa i najem sprzętu rehabilitacyjnego	-
Zakup, naprawa i najem wyrobów medycznych oraz wyposażenia umożliwiającego ich używanie zgodnie z przewidzianym zastosowaniem (wyj. pieluchomajtki, podkłady itp.)	Wymienionych w wykazie wyrobów medycznych (art. 38 ust. 4 ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych)
Odpłatny pobyt na turnusie rehabilitacyjnym	-
Odpłatny pobyt w zakładzie leczenia uzdrowiskowego, zakładzie rehabilitacji leczniczej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym	-
Odpłatny pobyt opiekuna osoby niepełnosprawnej przebywającego z osobą niepełnosprawną na turnusie rehabilitacyjnym	Dot. opiekuna osoby niepełnosprawnej zaliczonej do I grupy inwalidztwa lub dzieci niepełnosprawnych do lat 16
Wydatki poniesione w związku z zabiegami rehabilitacyjnymi lub leczniczo-rehabilitacyjnymi	-
Opieka pielęgniarstwa w domu nad osobą niepełnosprawną	W okresie przewlekłej choroby uniemożliwiającej poruszanie się
Usługi opiekuńcze	Świadczone dla osób niepełnosprawnych zaliczonych do I grupy inwalidztwa
Opłacenie tłumacza języka migowego	-
Kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	Oraz dzieci osób niepełnosprawnych, które nie ukończyły 25. roku życia
Odpłatny konieczny przewóz na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne	- Karetką transportu sanitarnego (dot. osoby niepełnosprawnej) - Innymi niż karetka środkami transportu sanitarnego (dot. osoby niepełnosprawnej zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa oraz dzieci niepełnosprawnych do 16. roku życia)
Odpłatne przejazdy środkami transportu publicznego	Związane z pobytem: - na turnusie rehabilitacyjnym - w zakładzie leczenia uzdrowiskowego, zakładzie rehabilitacji leczniczej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym i zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym - na koloniach i obozach dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej i dzieci osób niepełnosprawnych, które nie ukończyły 25. roku życia

Wydatki limitowane

W przypadku poniesienia wydatków należących do tej grupy uprawniony podatnik odliczy od dochodu część kwoty. Przepisy prawa przewidują wydatki limitowane do kwoty 2.280 złotych (w roku podatkowym 2024) na następujące cele:

- opłacenie przewodników osób niewidomych zaliczonych do I i II grupy inwalidztwa oraz osób z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczonych do I grupy inwalidztwa
- utrzymanie psa asystującego przez osoby niewidome oraz osoby z niepełnosprawnością narządu ruchu
- używanie samochodu osobowego stanowiącego własność (współwłasność) osoby niepełnosprawnej lub podatnika mającego na utrzymaniu osobę niepełnosprawną
- pieluchomajtki, pieluchy anatomiczne, chłonne majtki, podkłady, wkłady anatomiczne

WAŻNE

Wydatki związane z utrzymaniem samochodu osobowego to wydatki na paliwo oraz inne wydatki związane z utrzymaniem tego samochodu w stanie umożliwiającym korzystanie z niego, np. wydatki na jego remont, wymianę oleju czy ubezpieczenie.

Ulga na leki

Specyficznie rozliczana jest ulga w związku z zakupem lekarstw. Nie zalicza się ani do wydatków limitowanych, ani do nieograniczonych kwotą górnego limitu. Odliczenie na leki dotyczy wyłącznie różnicy pomiędzy faktycznie poniesionymi wydatkami w danym miesiącu a kwotą 100 złotych.

Z odliczenia podatnik korzysta wyłącznie, jeśli lekarz specjalista stwierdzi, że osoba niepełnosprawna powinna stosować określone leki (stałe lub czasowo). Podstawą jest zalecenie (pisemne) lekarza (np. recepta, karta pacjenta) oraz faktura (lub inny dowód poniesienia wydatku, wskazujący, że to podatnik poniósł wydatek).

Wyjaśnienia Ministerstwa Finansów. dot. ulgi na leki

Podatnik może odliczyć wydatki na wszystkie leki, które zalecił lekarz specjalista – również te, które nie są związane ze schorzeniem, na które posiada orzeczenie o niepełnosprawności.

Odliczyć można tylko nadwyżkę powyżej 100 złotych w miesiącu.

Przykład: osoba niepełnosprawna kupiła w lutym przepisane przez lekarza specjalistę leki za łączną kwotę 219 złotych – a więc za luty może odliczyć kwotę 119 złotych.

Refinansowanie wydatków rehabilitacyjnych

Wydatki w ramach ulgi rehabilitacyjnej podlegają odliczeniu od dochodu, jeżeli nie zostały sfinansowane (dofinansowane) w całości ze środków:

- zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych
- zakładowego funduszu aktywności
- Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- Narodowego Funduszu Zdrowia
- zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,
- albo nie zostały zwrócone podatnikowi w jakiejkolwiek formie.

W przypadku gdy wydatki były w części sfinansowane (dofinansowane) z tych środków, odliczeniu podlega różnica pomiędzy poniesionymi wydatkami a kwotą sfinansowaną (dofinansowaną) z tych środków lub zwróconą w jakiejkolwiek formie.

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 163)
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 686)
- Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 930)

Ulga rehabilitacyjna – udokumentowanie wydatków

Dorota Ulikowska

Wydatki dokonane przez uprawnionego podatnika na cele rehabilitacyjne muszą być potwierdzone, gdyż należy przedstawić urzędowi skarbowemu dokumenty stwierdzające ich poniesienie. Dokument potwierdzający wydatek musi zawierać podstawowe dane kupującego i sprzedającego, nazwę towaru lub usługi oraz kwotę do zapłaty. Ważne jest również, żeby dokumenty ten był wystawiony na osobę, która będzie dokonywała odliczenia.

Dokumenty uprawniające do skorzystania z ulgi

Osoba niepełnosprawna, która chce skorzystać z ulgi rehabilitacyjnej, musi posiadać niezbędne dokumenty. Przede wszystkim takie, które potwierdzają uprawnienie tej osoby do skorzystania z ulgi oraz dokumenty potwierdzające poniesione wydatki na rehabilitację lub wydatki związane z ułatwieniem wykonywania czynności życiowych.

NIEZBĘDNE DOKUMENTY

DOTYCZĄCE PODATNIKA

DOTYCZĄCE WYDATKÓW

POTWIERDZENIE, ŻE...

JEST OSOBĄ
NIEPEŁNOSPRAWNĄ
– ORZECZENIE

JEST OPIEKUNEM
– NP. DOWÓD
POKREWIEŃSTWA

DOWODY
PONIESIENIA
WYDATKÓW

Dowodem potwierdzającym niepełnosprawność osoby jest orzeczenie lekarza orzecznika (powiatowego, natomiast w ramach odwołania od decyzji lekarza może wydawać je również komisja wojewódzka).

Dowodem potwierdzającym pokrewieństwo opiekuna z osobą niepełnosprawną mogą być akta osobowe USC (np. odpis aktu urodzenia itp.). Ustawa nie wymaga, by były to wyłączne dokumenty, które udowadniają pokrewieństwo.

Dowodem potwierdzającym poniesienie wydatków może być w zasadzie każdy dokument, który stanowi dowód jego poniesienia. Najbardziej popularnymi dokumentami są faktury oraz bankowe dowody zapłaty, jednak przepisy nie zabraniają, aby wydatek był udokumentowany w inny sposób.

PAMIĘTAJ

Sam paragon nie jest dowodem poniesienia wydatku przez daną osobę. Bywa, że urzędy nie akceptują również paragonu połączanego z oświadczeniem podatnika o poniesieniu wskazanych na paragonie wydatków.

Dokumenty potwierdzające wydatki limitowane

W przypadku wydatków limitowanych:

- opłat na przewodników osób niewidomych lub z niepełnosprawnością narządu ruchu
- opłat za utrzymanie psa asystującego, o którym mowa w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (dalej jako: URZON)
- opłat z tytułu używania samochodu osobowego dla potrzeb związanych z koniecznym przewozem na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne

nie jest konieczne posiadanie dokumentów potwierdzających wysokość wydatków.

Jednakże na żądanie urzędu skarbowego należy przedstawić dowody potrzebne do potwierdzenia odliczenia w ramach ulgi, a dodatkowo należy:

- wskazać z imienia i nazwiska osobę, którą opłacono jako przewodnika,
- okazać certyfikat potwierdzający status psa asystującego,
- okazać dokument potwierdzający zlecenie i odbycie niezbędnych zabiegów leczniczych, rehabilitacyjnych (w związku z wjazdami na nie samochodem).

Organ podatkowy ma prawo sprawdzić poprawność odliczeń, których dokonał podatnik.

Urząd skarbowy może zwrócić się do podatnika, żeby udowodnił, że poniósł wydatek, nawet jeśli brak jest ustawowego wymogu dokumentowania wysokości określonych wydatków fakturą, rachunkiem lub innym dokumentem. Organ może to sprawdzić w ramach czynności sprawdzających lub postępowania podatkowego. Jeśli więc podatnik skorzystał z odliczenia, a po złożeniu zeznania rocznego zorientuje się, że nie posiada dowodów, które potwierdzają jego prawo do ulgi, wówczas jak najszybciej powinien złożyć korektę zeznania podatkowego.

WAŻNE

Gdy z ulgi korzysta podatnik, który ma na utrzymaniu osobę niepełnosprawną, wówczas dokument stwierdzający poniesienie wydatku uprawniającego do odliczenia może być wystawiony albo na osobę niepełnosprawną, albo na podatnika, który utrzymuje osobę niepełnosprawną.

Prawidłowość wydatków

Prawidłowe określenie, czy dany wydatek spełnia podstawowy cel ulgi, czyli jest przeznaczony na rehabilitację (sprzęt, leki) osoby niepełnosprawnej lub ma ułatwiać wykonywania czynności życiowych osoby niepełnosprawnej (sprzęt ortopedyczny - medyczny, przystosowujący), jest elementem bardzo często kwestionowanym przez organy podatkowe. Zatem sprzęt musi zawsze spełniać wskazane warunki związane z jego przeznaczeniem (zob. artykuł pt. Rodzaje wydatków do odliczenia w ramach ulgi rehabilitacyjnej).

Przedmioty ułatwiające życie każdemu, a nie tylko osobie niepełnosprawnej, nie będą rozliczane w ramach ulgi. Poduszki lub zestawy materacy, korzystnie wpływające zarówno na osoby niepełnosprawne, jak i na osoby zdrowe, nie zostaną zaliczone jako prawidłowy wydatek. Na tej samej zasadzie za rehabilitację nie będą uznawane operacje, poprawiające sprawność osoby niepełnosprawnej.

Pies asystujący

Utrzymanie psa asystującego zaliczane jest do wydatków limitowanych (w 2024 r. jest to kwota 2280 zł). **W ramach ulgi podatnik może odliczyć wyłącznie wydatki na utrzymanie psa asystującego.**

Psem asystującym jest odpowiednio wyszkolony i specjalnie oznaczony pies, w szczególności pies przewodnik osoby niewidomej lub niedowidzącej oraz pies asystent osoby niepełnosprawnej ruchowo, który ułatwia osobie niepełnosprawnej aktywne uczestnictwo w życiu społecznym.

Status psa asystującego potwierdza certyfikat wydawany po odbyciu odpowiedniego szkolenia. Certyfikat wydawany jest na określone kategorie czynności, jakie pies ma wykonywać.

Zwolnienia z PCC przy zakupie samochodu lub innego sprzętu

Generalnie umowa sprzedaży podlega opodatkowaniu, a obowiązek uiszczenia go ciąży na kupującym oraz powstaje z chwilą dokonania czynności cywilnoprawnej. Podstawę opodatkowania przy umowie sprzedaży stanowi wartość rynkowa rzeczy. Zgodnie z art. 8 pkt 6 ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych (dalej jako: PCC) **zwalnia się z podatku PCC osoby nabywające na potrzeby własne:**

- sprzęt rehabilitacyjny
- wózki inwalidzkie
- motorowery
- motocykle
- samochody osobowe

Ponadto z ww. zwolnienia mogą skorzystać osoby zaliczone – w rozumieniu przepisów ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych – do grupy:

- osób o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (bez względu na rodzaj schorzenia)
- osoby o lekkim stopniu niepełnosprawności (w związku ze schorzeniami narządów ruchu)

WAŻNE

Aby skorzystać ze zwolnienia z podatku PCC, należy spełniać wszystkie przesłanki.

Zwolnienie przysługuje z mocy prawa osobie niepełnosprawnej po ustaleniu stanu faktycznego, bez obowiązku wydawania jakiegokolwiek decyzji w tym zakresie.

Do zwolnienia z opłacenia podatku PCC wystarczający jest sam zakup na potrzeby własne samochodu, który stanowi niezbędny środek ułatwiający funkcjonowanie, przemieszczanie się, rehabilitację narządów ruchu czy dotarcie do zakładów rehabilitacyjnych.

ORZECZENIE

Wyrok NSA z 23 października 2014 r.
(sygn. II FSK 1771/13)

Zakup samochodu dla osoby niepełnosprawnej nie może zostać uznany za wydatek służący rehabilitacji rozumianej jako przywracanie niezbędnej dla wykonywania określonej pracy sprawności, jeżeli samochód nie zawiera żadnego przystosowania do stopnia niepełnosprawności osoby, a jego wyposażenie jest standardowe dla danego modelu samochodu. Konieczne jest istnienie związku przyczynowego pomiędzy poniesionym wydatkiem a zmniejszeniem ograniczeń zawodowych pracownika niepełnosprawnego.

Roczne zeznanie PIT

Przysługującą ulgę podatek może odliczyć wypełniając załącznik PIT-O, który należy dołączyć do właściwego dla podatnika rocznego rozliczenia z podatku, czyli:

- **PIT-37** gdy podatek uzyskał przychody opodatkowane według skali podatkowej za pośrednictwem płatnika (np. z umowy o pracę, emerytury)
- **PIT-36** gdy podatek uzyskał przychody opodatkowane według skali podatkowej z działalności gospodarczej lub inne przychody bez pośrednictwa płatnika
- **PIT-28** gdy podatek uzyskał przychody opodatkowane w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych (np. z działalności gospodarczej, najmu, podnajmu, dzierżawy)

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 163)
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 44)
- Ustawa z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 295)

SKORZYSTAJ Z BEZPŁATNYCH PORAD PRAWNYCH

WWW.POMOCPRAWNA.OIC.LUBLIN.PL

WWW.OIC.LUBLIN.PL

WWW.KRASNYSTAW-POWIAT.PL

